

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії,
у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії
на період дії в Україні воєнного стану»**

У зв'язку з введенням воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 (зі змінами) виникли не врегульовані питання, зокрема у функціонуванні ринку електричної енергії. Так, у зв'язку зі ситуацією в Україні (активної фази війни з агресором, ведення бойових дій в окремих регіонах України, а також вимушеного переселення громадян із особливо небезпечних регіонів країни) спостерігається суттєве зменшення споживання електричної енергії в Україні, що призводить до наявності профіциту електричної енергії в енергосистемі України та як наслідок значного обмеження генерації електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

Також, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання 01 грудня 2021 року було прийнято постанову НКРЕКП від 01 грудня 2021 року № 2453 «Про внесення змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії» (далі – Порядок). Зазначеною постановою, зокрема, внесені зміни в главу 9 Порядку (пункт 9.6) та передбачено, що ОСП, при прогнозуванні надання команд на розвантаження виробників з альтернативних джерел енергії, надає гарантованому покупцю інформацію, підписану КЕП уповноваженої особи про погодинну гранично допустиму потужність, яку вони можуть нести та яка еквівалентна погодинному обсягу відпуску електричної енергії, сумарно по всіх генеруючих одиницях виробників з альтернативних джерел енергії, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, по кожній торговій зоні.

ДП «Гарантований покупець» (далі – гарантований покупець) листами від 28 червня 2022 року № 22/2498, від 29 червня 2022 року № 22/2506 та від 01 серпня 2022 року № 22/3415 повідомив, що при здійсненні розрахунку небалансу електричної енергії, що пов'язаний з врегулюванням небалансів електричної енергії продавців та споживачів за «зеленим» тарифом, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця GB, за розрахунковий період t в торговій зоні z , гарантований покупець враховує сумарний обсяг не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями e продавців p (позитивне значення), що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця GB, у розрахунковому періоді t торговій зоні z в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження.

Крім цього, гарантований покупець поінформував НКРЕКП, що було виявлено зростання частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця у 2022 році в порівнянні з 2021 роком, особливо в умовах воєнного стану, оскільки в енергосистемі спостерігається профіцитний режим та відповідно відбувається розвантаження генерації електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

З урахуванням зазначеного, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання 30 червня 2022 року було прийнято рішення внести відповідні зміни до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332), згідно з якими гарантований покупець при здійсненні розрахунку небалансу електричної енергії, пов'язаного з врегулюванням небалансів електричної енергії продавців та споживачів за «зеленим» тарифом, що входять до балансуючої групи гарантованого покупця, за розрахунковий період в торговій зоні за лютий – червень 2022 року (включно), не враховує сумарний обсяг не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуючої групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження. В подальшому, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання 09 серпня 2022 року було прийнято рішення внести зміни до Постанови № 332 та поширити зазначену вище норму на липень 2022 року (включно).

Також зазначаємо, що гарантований покупець листом від 01 вересня 2022 року № 22/3714 повторно звернувся до НКРЕКП щодо внесення зміни до Постанови № 332 та необхідності поширення зазначених вище норм на серпень 2022 року (включно). Внесення зміни пояснюються гарантованим покупцем подальшим збереженням в енергосистемі України значного профіциту електричної енергії та незмінністю ситуації на ринку електричної енергії в цілому.

Крім того, положеннями підпункту 4 пункту 1 Постанови № 332 визначено, що максимальний обсяг продажу електричної енергії учасниками ринку, зазначеними в абзаці першому цього підпункту, за двосторонніми договорами (далі – ДД), на ринку «на добу наперед» (далі – РДН), внутрішньодобовому ринку (далі – ВДР) та експорту електричної енергії на торговий день d визначається як 110 % від середнього значення обсягу відпущеної електричної енергії за період $d-7$ – $d-13$ цього учасника ринку відповідно до наявних даних комерційного обліку в системі управління ринком на момент проведення розрахунку.

Так, до НКРЕКП надійшло звернення НЕК «Укренерго» (лист від 12.09.2022 № 01/39263), яким поінформовано, що враховуючи складну ситуацію, що сталася на Запорізькій АЕС, та ракетні удари по об'єктах енергетичної інфраструктури 11.09.2022, виникла необхідність перегляду розрахунку максимального обсягу продажу електричної енергії учасниками ринку, які провадять господарську діяльність з виробництва електричної енергії з використанням генеруючих одиниць типу D потужністю від 75 МВт, незалежно від наявності інших ліцензій.

У зв'язку з цим, з метою стабілізації ситуації на ринку електричної енергії, та забезпечення надійного проходження осінньо-зимового періоду 2022-2023 років, НЕК «Укренерго» надало до НКРЕКП пропозиції щодо внесення змін до Постанови № 332 у частині коригування розрахунку максимального обсягу продажу електричної енергії з 110 % на 125 %, а також врахування періоду при розрахунку за $d-3$ – $d-9$.

Також до НКРЕКП надійшло звернення ТОВ «ДТЕК ЕНЕРГО» (лист від 02.09.2022 № 02/6-91/2022), щодо необхідності перегляду ліміту продажу

електричної енергії для виробників електричної енергії, у якому товариство зазначило, що у серпні потреба енергосистеми у відпуску електричної енергії з генеруючих потужностей типу D перевищувала встановлені ліміти продажів.

З огляду на викладене вище, ураховуючи повторне звернення гарантованого покупця щодо необхідності поширення на серпень 2022 року (включно) періоду неврахування сумарного обсягу не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуєної групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження, а також ураховуючи надані пропозиції НЕК «Укренерго» щодо коригування розрахунку максимального обсягу продажу електричної енергії учасниками ринку, які провадять господарську діяльність з виробництва електричної енергії з використанням генеруючих одиниць типу D потужністю від 75 МВт, пропонується до розгляду та прийняття проєкт рішення НКРЕКП щодо внесення відповідних змін до Постанови № 332.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ю. Шамрелюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022 та від 12 серпня 2022 року № 573/2022, урахувавши звернення ДП «Гарантований покупець» від 01 вересня 2022 року № 22/3714 та НЕК «Укренерго» від 12 вересня 2022 року № 01/39263, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) абзаци другий – сьомий підпункту 4 викласти у такій редакції:

«Максимальний обсяг продажу електричної енергії учасниками ринку, зазначеними в абзаці першому цього підпункту, за двосторонніми договорами (далі – ДД), на ринку «на добу наперед» (далі – РДН), внутрішньодобовому ринку (далі – ВДР) та експорту електричної енергії на торговий день *d* визначається як 125 % від середнього значення обсягу відпущеної електричної енергії за період

d-3 – d-9 цього учасника ринку відповідно до наявних даних комерційного обліку в системі управління ринком на момент проведення розрахунку.

Оператор системи передачі (далі – ОСП) розраховує та доводить до 09:00 у d-1 до відома виробників електричної енергії, які використовують генеруючі одиниці типу D, максимальні обсяги продажу за їхніми ДД на торговий день d.

У разі якщо за період d-3 – d-9 в учасника ринку відсутні дані комерційного обліку або обсяг відпуску електричної енергії згідно з даними комерційного обліку дорівнює нулю, то для розрахунку беруться останні, наявні в системі та відмінні від нуля, дані комерційного обліку щодо відпуску електричної енергії.

У разі якщо надані учасником ринку, який зазначений в абзаці першому цього підпункту, обсяги електричної енергії для реєстрації ДД з урахуванням номінованих обсягів експорту станом на 10:00 d-1 перевищують обсяги електричної енергії, розраховані ОСП, така реєстрація відхиляється після закриття воріт для реєстрації ДД.

ОСП доводить до 11:30 d-1 до відома оператора ринку (далі – ОР) максимальні обсяги продажу електричної енергії на РДН по кожному учаснику ринку, зазначеному в абзаці першому цього підпункту, виходячи з максимального обсягу продажу, розрахованого відповідно до цього підпункту, за вирахуванням обсягу електричної енергії, зареєстрованого за ДД на продаж, та номінованими обсягами експорту цим учасником ринку станом на 10:00 d-1.

Якщо виробник електричної енергії здійснює запуск генеруючого обладнання, яке не знаходилося в роботі протягом десяти або більше днів до торгового дня d, то на підставі обґрунтованого звернення виробника з наданням підтверджуючих документів не пізніше ніж 16:00 за два дні до торгового дня, на який попередньо запланована синхронізація з мережею даного генеруючого обладнання, на торговий день d та упродовж наступних восьми діб після торгового дня d, починаючи з доби, у яку було заплановано запуск генеруючого обладнання, максимальний обсяг продажу згідно з абзацом другим цього підпункту може бути збільшено на величину, яка дорівнює номінальній встановленій потужності даного генеруючого обладнання (згідно з даними, наявними в ОСП), помноженій на кількість годин у торговому дні.»;

2) в абзаці шостому підпункту 13 слово «липень» замінити словом «серпень».

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення зміни до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії,
у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії
на період дії в Україні воєнного стану»**

У зв'язку з введенням воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 (зі змінами) виникли не врегульовані питання, зокрема у функціонуванні ринку електричної енергії. Так, у зв'язку зі ситуацією в Україні (активної фази війни з агресором, ведення бойових дій в окремих регіонах України, а також вимушеного переселення громадян із особливо небезпечних регіонів країни) спостерігається суттєве зменшення споживання електричної енергії в Україні, що призводить до наявності профіциту електричної енергії в енергосистемі України та як наслідок значного обмеження генерації електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

Також, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання 01 грудня 2021 року було прийнято постанову НКРЕКП від 01 грудня 2021 року № 2453 «Про внесення змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії» (далі – Порядок). Зазначеною постановою, зокрема, внесені зміни в главу 9 Порядку (пункт 9.6) та передбачено, що ОСП, при прогнозуванні надання команд на розвантаження виробників з альтернативних джерел енергії, надає гарантованому покупцю інформацію, підписану КЕП уповноваженої особи про погодинну гранично допустиму потужність, яку вони можуть нести та яка еквівалентна погодинному обсягу відпуску електричної енергії, сумарно по всіх генеруючих одиницях виробників з альтернативних джерел енергії, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, по кожній торговій зоні.

ДП «Гарантований покупець» (далі – гарантований покупець) листами від 28 червня 2022 року № 22/2498, від 29 червня 2022 року № 22/2506 та від 01 серпня 2022 року № 22/3415 повідомив, що при здійсненні розрахунку небалансу електричної енергії, що пов'язаний з врегулюванням небалансів електричної енергії продавців та споживачів за «зеленим» тарифом, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця GB, за розрахунковий період t в торговій зоні z , гарантований покупець враховує сумарний обсяг не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями e продавців p (позитивне значення), що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця GB, у розрахунковому періоді t торгової зони z в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження.

Крім цього, гарантований покупець поінформував НКРЕКП, що було виявлено зростання частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця у 2022 році в порівнянні з 2021 роком, особливо в умовах воєнного стану, оскільки в енергосистемі спостерігається профіцитний режим та відповідно відбувається розвантаження генерації електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

З урахуванням зазначеного, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання 30 червня 2022 року було прийнято рішення внести відповідні зміни до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану».

стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332), згідно з якими гарантований покупець при здійсненні розрахунку небалансу електричної енергії, пов'язаного з врегулюванням небалансів електричної енергії продавців та споживачів за «зеленим» тарифом, що входять до балансуючої групи гарантованого покупця, за розрахунковий період в торговій зоні за лютий – червень 2022 року (включно), не враховує сумарний обсяг не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуючої групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження. В подальшому, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання 09 серпня 2022 року було прийнято рішення внести зміни до Постанови № 332 та поширити зазначену вище норму на липень 2022 року (включно).

Також зазначаємо, що гарантований покупець листом від 01 вересня 2022 року № 22/3714 повторно звернувся до НКРЕКП щодо внесення зміни до Постанови № 332 та необхідності поширення зазначених вище норм на серпень 2022 року (включно). Внесення зміни пояснюються гарантованим покупцем подальшим збереженням в енергосистемі України значного профіциту електричної енергії та незмінністю ситуації на ринку електричної енергії в цілому.

Ураховуючи зазначене та беручи до уваги повторне звернення гарантованого покупця щодо необхідності поширення на серпень 2022 року (включно) періоду неврахування сумарного обсягу не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуючої групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження, пропонується до розгляду та прийняття проект рішення НКРЕКП щодо внесення зміни до Постанови № 332.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ю. Шамрелюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про внесення зміни до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022 та від 12 серпня 2022 року № 573/2022, урахувавши звернення ДП «Гарантований покупець» від 01 вересня 2022 року № 22/3714, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

В абзаці шостому підпункту 13 пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» слово «липень» замінити словом «серпень».